

A Fővárosi Ítéltábla Dr. Kiss Eszter ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Szikla Gergely ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. november 8-án kelt 30.G.41.065/2017/19. számú ítélete ellen a felperes 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 25.000 (Huszonötezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizessen meg az állam javára az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 84.600 (Nyolcvannégyezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a megváltoztatott kereseti kérelmében elsődlegesen a már nem hatályos 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjaira, a 41/1997. (III.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: THM rendelet) 8. § (1) és (3) bekezdéseire, 11/B. § (3) bekezdésére, a Hpt. 212. § (1)-(3) bekezdéseire, illetőleg a Hpt. 210. § (2) bekezdésére és a 203. § (6)-(7) bekezdéseire hivatkozással a felperes és az alperes jogelődje (a továbbiakban: alperes) által 2007. szeptember 14-én megkötött hitelszerződés semmisségének megállapítását kérte. Másodlagos kereseti kérelme azon alapult, hogy állítása szerint a hitelszerződés 9. pontjában, az Üzletszabályzat 4., a 16.1.3-4. alpontjaiban, továbbá a 21. és 25. pontjaiban foglalt kikötések a Hpt. 210. § (3) bekezdése, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209. § (1) bekezdése és a 209/A. § (2) bekezdése szerint tisztességtelen, ezáltal semmis. Mindkét kérelméhez kapcsolódóan állította, hogy a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. törvény) alapján az alperesnek a felperessel szemben elszámolási kötelezettsége áll fenn.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Meglátása szerint a felperes nem minősül fogyasztónak, így az általa megjelölt jogcímeken a szerződés teljes, illetőleg részleges semmisségének megállapítását sem kérheti. Vitatta azt is, hogy a felperes által megjelölt okokból a szerződés semmis, illetőleg a másodlagos kérelemben megjelölt feltételek tisztességtelenek.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 67.150 forint perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 63.500 forint kereseti illetéket az adóhatóság külön felhívására fizesse meg az államnak.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felek között a Ptk. 523. §-ában meghatározott

kölcsönszerződés jött létre. Az nem volt vitás, hogy az alperes, illetőleg jogelődje pénzügyi intézet, azonban vitatta a felperes fogyasztói minőségét. Utalt a 2/2011. (XII. 12.) PK vélemény 1. pontjára, azzal, hogy a szerződés fogyasztói jellegének bizonyítása a felperest terheli. Idézte a Ptk. 685. § d) és e) pontjait, valamint a Hpt.-nek a perbeli szerződés megkötésekor hatályos 2. számú melléklet III.4. alpontját. Kiemelte, hogy a szerződő fél csak azokon a területeken válhat jogosulttá a fogyasztói minőséghez kapcsolódó védelemre, amely semmilyen vonatkozásban nem kötődik az általa kifejtett szakmai vagy gazdasági tevékenységhez. A fogyasztói jelleg akkor állapítható meg, ha a szerződő fél a kölcsön összeget teljes mértékben az általa kifejtett gazdasági vagy szakmai tevékenységen kívüli célból vette fel, és ilyen célra fordította. A felperes az egyéni vállalkozók számára rendszeresített nyomtatványon nyújtotta be a hitelkérelmet. Személyes meghallgatásán pedig előadta, hogy ...ben egy bérház üzletgarázsában végzi a manikűrös-pedikűrös vállalkozási tevékenységét, amelyhez autóbusszal vagy gépjárművel utazik. Esetenként előfordul, hogy gépjárművel jár dolgozni, de azt anyagbeszerzésre nem használja, mert futárszolgálatlaltal, illetve postán szerzi be a tevékenységéhez szükséges anyagokat. A felperes által indítványozott tanú a vallomásában a fogyasztói minőséghez kapcsolódóan érdemleges információt nem adott elő. Az okiratok, a személyes meghallgatás és a tanúkihallgatás alapján nem merült fel olyan bizonyíték, amely kétséget kizáróan igazolná, hogy a felperes a szerződést önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén, illetve gazdasági vagy szakmai tevékenysége körén kívül eső célból kötötte. A peradatok ennek ellenkezőjére utalnak. A hitelt vállalkozóként igényelte, a megvásárolt gépjárművet gazdasági tevékenységéhez felhasználta, azt a vállalkozás helyszínére történő eljutáshoz esetenként igénybe is vette. Az áruszállítást igazoló okiratok kizárólag a gazdasági tevékenységének egy-egy mozzanatával kapcsolatosak, és annak nincs jelentősége, hogy a szerződésről vagy a törlesztő részletekről állított-e ki számlát. Mindezek a gazdasági tevékenység hiányát, illetőleg az ezen kívül eső célokat nem igazolják, vagy cáfolják. Erre tekintettel az alperes elévülési kifogásának sincs érdemi jelentősége, amely az érvénytelenség jogkövetkezményére irányuló kérelem hiányában eleve nem lehet alapos. A felperes a fogyasztói minőségtől független határidőhöz kötött megtámadási jogával nem élt, és nincs jelentősége annak sem, hogy a hitelkérelem kitöltéséhez kapcsolódóan megtévesztésre hivatkozott, mert a Ptk. 210.§ (4) bekezdésére alapított keresetnek minősülő nyilatkozatot nem tett. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a maguk összességében értékelte, azokat meggyőződése szerint bírálta el, és ennek eredményeképpen a keresetet elutasította.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes elődelesen annak megváltoztatását, és kereseti kérelmének teljesítését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem állapította meg megfelelően, a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem vette figyelembe, ezért téves következtetésre jutott, és az ügyre vonatkozó jogszabályokat is tévesen értelmezte. Döntését arra alapította, hogy a felperes azért nem tekinthető fogyasztónak, mert esetenként előfordult, hogy a perbeli gépjárművel ment a munkahelyére. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a vállalkozásában vette az autót, azt pedig végképp nem, hogy abban használta. A gépjármű nem kapcsolódik a felperes munkájához, anyagbeszerzésre sohasem használta, mert azt futárszolgálatlaltal vagy postán rendelte. Mindezt okirattal igazolta, amelyet a 2017. július 3-ai beadványához mellékelte. Az elsőfokú bíróság az ítéletében egyetlen egyszer sem említi meg, hogy egyéni vállalkozói hitelről volt szó. A felperes a Ptk. 685. § d) pontja, a Hpt. fogyasztó fogalma, valamint a 2014. évi XXXVIII. törvény szerint is fogyasztónak minősül, a hitelszerződést gazdasági, szakmai foglalkozási tevékenységi körön kívül eső célból kötötte. Idézte a Hpt.-nek a fogyasztókra vonatkozó meghatározását, és kiemelte, hogy a hitelkérelem elkülönül a hitelszerződéstől. Az alperes megtévesztette a felperest, és az ügyletet nem a hitelkérelem, hanem maga a hitelszerződés alapozza meg. A felperes könyvelői nyilatkozattal igazolta, hogy a

vállalkozásban a gépjárművet nem számolta el, és a vállalkozói hitelnél szokásos biztosítási szerződést sem kellett kötnie. A vállalkozói hitelszerződés egyik eleme, hogy a hitelt valamilyen felhasználási célhoz kötik. A járműről számlát nem állítottak ki, és a folyósítás feltételeként az alperes számlát nem kért. A szerződéskötéskor a felperes kifejezetten azt a tájékoztatást kapta, hogy ez nem vállalkozói hitel. A hitelkérelem teljes mértékben elkülönült a szerződéstől, a szerződés egy új ajánlatnak tekinthető, és a hitelkérelem nem a szerződés része. A Pénzügyi Békéltető Testület hatásköre kizárólag az elszámolással kapcsolatos, amely a fogyasztói minőség megállapítására nem terjed ki, így az előzményi eljárás eredménye nem vehető figyelembe. A fogyasztói minőség vizsgálata kizárólag bírósági hatáskörbe tartozik. Mindezekre tekintettel a megváltoztatott keresetét fenntartotta, és az elsőfokú eljárásban kifejtett indokok alapján elsődlegesen kérte annak megállapítását, hogy a hitelszerződés fogyasztói szerződés, amely semmis, illetőleg a másodlagos kereseti kérelmében megjelölt általános szerződési feltételek tisztességtelenek. Összességében hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem megfelelően állapította meg, ellentmondásos megállapításokat tett, és ezáltal téves következtetésekre jutott. Az ítélet tényállás- és iratellenes, megalapozatlan és jogszabálysértő.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott, és a 2/2011. (XII. 12.) PK vélemény alapján helyesen állapította meg a bizonyítási kötelezettséget. A felperes személyes nyilatkozata a fogyasztói minőséget nem igazolja, és néhány 2015-ből származó számla nem támasztja alá, hogy a gépjárművet egyáltalán nem használta anyagbeszerzésre. A könyvelői nyilatkozat sem alkalmas a fogyasztói minőség alátámasztására, és a felperes egyéb bizonyítékot nem szolgáltatott. Nem csatolta a vállalkozásával kapcsolatos iratokat, így nem igazolta, hogy a szerződéssel kapcsolatban egyáltalán nem számolt el semmilyen költséget a vállalkozásában. Mindezekre tekintettel a fogyasztói minőségre alapított érvénytelenségi okokat az elsőfokú bíróságnak nem kellett vizsgálnia. Mindezek mellett fenntartotta a semmisségi okokra tett érdemi nyilatkozatait, amelyek kiegészítésekppen az 1/2016. PJE határozat egyes részeire hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 228. § (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét teljes egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a kereset eldöntéséhez szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott. Az elsőfokú ítélet indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, ezért a felperes fellebbezésére tekintettel csupán az alábbiakat emeli ki.

A felperes az eshetőlegesen előterjesztett kereseti kérelmeiben érvényesített jogok alapjául azt a tényt jelölte meg, hogy fogyasztónak minősül és az alperessel fogyasztási szerződést kötött. Az elsőfokú bíróság ennek figyelembevételével bírálta el a felperes jogérvényesítését, mert fogyasztói jogállásának hiányában a felperes a Hpt. és a Ptk. keresetben megjelölt rendelkezése alapján a szerződés semmisségére, illetőleg egyes rendelkezései tisztességtelenségére nem hivatkozhat, míg az alperesnek a DH2 törvényben szabályozott elszámolási kötelezettsége is csak ettől függően áll fenn.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdésének alkalmazásával helyesen állapította meg, hogy a

keresettel érvényesített jog alapjául szolgáló tényeket, ezáltal fogyasztói minőségét is a felperesnek kellett bizonyítania. Alappal tulajdonított jelentőséget a hitelkérelem tartalmának, amely kétségesse tette a felperes által állított tények valóságtartalmát, és helyesen állapította meg, hogy a felperes által benyújtott okiratok nem elegendőek annak bizonyítására, hogy fogyasztóként kötött szerződést.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében írt jogkörében eljárva a felperes által szolgáltatott bizonyítékokat együttesen értékelte, és ennek eredményeképpen állapította meg, hogy a perbeli szerződés megkötésénél a felperes nem fogyasztóként járt el, ezáltal a Ptk. 685. § e) pontja, valamint a Hpt. 2. számú melléklete III.4. pontja alkalmazása szempontjából a megállapodás nem minősül fogyasztási kölcsönszerződésnek. Részletesen és ellentmondásoktól mentesen fejtette ki, hogy a felperes által állított tények alátámasztására megjelölt bizonyítási eszközöket milyen okok miatt nem tudta bizonyítékként elfogadni, és nem állt fenn olyan indok, amely alapot teremtett volna az elsőfokú eljárásban szolgáltatott bizonyítási eszközök bizonyító erejének felülmérlegelésére. Mindezek alapján a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint rá háruló bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, ezért a Pp. 3. § (3) bekezdésének alkalmazásával a bizonyítás sikertelenségét a terhére kellett értékelni.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, eljárási szabályt nem vétett, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 252. (2)-(3) bekezdéseiben foglalt eljárási feltételei nem álltak fenn.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében – a 254. § (3) bekezdése szerint visszaulva annak helyes indokaira – helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.239. §-a értelmében irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét megfizetni; amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdéseinek alkalmazásával állapította meg. A felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

Budapest, 2018. június 27.

Dr. Koday Zsuzsanna
a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit
előadó bíró

Dr. Pusztai Anita
bíró